

REMISSYTTRANDE

2024-12-12

Justitiedepartementet

Ju2024/02104

Yttrande över Ju2024/02104, Ändrade ersättningsregler för användning av musik

AIPPI Sverige är en intresseorganisation för immaterialrättsliga frågor och en del av den internationella föreningen Association Internationale pour la Procetion de la Propriété Intellectuelle (AIPPI). AIPPI Sveriges syfte är att främja intresset för och kunskapen om såväl det nationella som internationella immaterialrättsskyddet. Det sker bland annat genom dokumentation, seminarier och konferenser samt genom att fungera som remissinstans. Genom AIPPI Sveriges verksamhet bidrar AIPPI Sverige till en ändamålsenlig och enhetlig utveckling av lagstiftning och rättstillämpning på området, såväl i Sverige som på det internationella planet.

AIPPI Sverige har den 17 oktober 2024 bjudits in att lämna synpunkter på promemorian "Ändrade ersättningsregler för användning av musik".

AIPPI Sverige ställer sig bakom promemorias huvudsakliga mål att förtydliga den så kallade RAAP-domens (mål C-265/19) innebörd för svensk upphovsrätt och marknad och delar promemorian antaganden. EU-domstolen har nu även meddelat dom i det så kallade Kwantum-målet (mål C-227/23) som i sin tur avser EU-medlemsstaters handlingsfrihet enligt Bernkonventionen i fråga om skyddet för brukskonst. Eftersom domarna avser liknande frågor men olika intellektuella prestationer och därmed också regelverk finns det enligt AIPPI Sverige starka skäl att förtydliga innebörden även av Kwantum-domen för svensk upphovsrätt och marknad innan eventuella lagändringar införs. Om regeringen önskar genomföra promemorian förslag avseende RAAP-domen redan nu anser AIPPI Sverige att lagändringen bör träda i kraft tidigast den 1 januari 2026 för att ge marknadsaktörer som direkt påverkas av ändringen en nödvändig och tillräcklig omställningsperiod.

President	Vice president	Skattmästare	Sekreterare	Webbmästare	Klubbmästare
<i>Sanna Wolk</i>	<i>Wendela Hårdemark</i>	<i>Joanna Applequist</i>	<i>Pia Järvengren Gerner</i>	<i>Miranda Espenäs</i>	<i>Anna Hildingsson</i>

I den fortsatta framställningen beaktar AIPPI Sverige även Kwantum-målet.

AIPPI Sverige noterar att domarna ytterst utgår från och tolkar direktiv som har införlivats i Sverige och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna samt i det senare fallet även fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. AIPPI Sverige konstaterar därför att utrymmet för att upprätthålla en ordning som är oförenlig med avgörandena är begränsat. Detta trots att EU-domstolen i avgörandena även bedömer handlingsfriheten som följer av internationella avtal som EU inte har tillträtt (Romkonventionen och Bernkonventionen).

Enligt AIPPI Sverige bör domarna ses dels som en harmonisering av den internationella upphovsrätten inom EU, dels som en expansion av EU-upphovsrättslig reglering. AIPPI Sverige noterar dock att EU-domstolen i Kwantum-målet inte verkar ha beaktat att artikel 17 i mönsterskyddsdirektivet¹ och artikel 96.2 i mönsterskyddsförordningen² anger att det tillkommer varje medlemsstat att avgöra "i vilken utsträckning och på vilka villkor" brukskonst ska ges upphovsrättsligt skydd. Det finns skäl som talar för att detta förhållande behöver förtydligas eftersom en medlemsstats frihet att avgöra utsträckningen och villkoren för skyddet påverkas inte bara av skyldigheter i internationella avtal utan också friheter.

AIPPI Sverige önskar vidare särskilt framhålla att det är angeläget att regeringen fortsättningsvis verkar på EU-nivå för att tillsammans med andra medlemsstater åstadkomma ett förutsebart regelverk på upphovsrättsområdet. Upphovsrättens folkrättsliga dimension har trots allt en viktig funktion även i civilrättsliga relationer.

AIPPI Sverige instämmer med bedömningen att en trolig konsekvens av förslaget enligt promemorian är en minskning av den ersättningsandel som kommer delas ut till rättighetshavare i Sverige och en ökning av kostnader för användare i Sverige. Samtidigt önskar AIPPI Sverige uppmärksamma regeringen på att ömsesidighet är en grundbult i internationella relationer och att förslagets konsekvenser därmed bör bedömas även

---

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 98/71/EG av den 13 oktober 1998 om mönsterskydd.

² Rådets förordning (EG) nr 6/2002 av den 12 december 2001 om gemenskapsformgivning.

President	Vice president	Skattmästare	Sekreterare	Webbmästare	Klubbmästare
<i>Sanna Wolk</i>	<i>Wendela Hårdemark</i>	<i>Joanna Applequist</i>	<i>Pia Järvengren Gerner</i>	<i>Miranda Espenäs</i>	<i>Anna Hildingsson</i>

*Association Internationale pour la Protection de la Propriété Intellectuelle
Internationale Vereinigung für den Schutz des Geistigen Eigentums
International Association for the Protection of Intellectual Property
Internationella föreningen för immaterialrättsligt skydd*

utifrån hur Sveriges förhandlingsposition mot och internationella relationer med länder utanför EU påverkas.

Detta remissvar har utarbetats av jur. dr Kacper Szkalej, advokat Anne-Gwendolin Geismar, och biträdande jurist Elisabeth Hamill-Keays.

Detta remissvar har kommunicerats inom AIPPI Sveriges styrelse och expedierats av presidenten Sanna Wolk och remissansvarige Emil Brengesjö.

För AIPPI Sverige

Sanna Wolk

Emil Brengesjö

President	Vice president	Skattmästare	Sekreterare	Webbmästare	Klubbmästare
<i>Sanna Wolk</i>	<i>Wendela Hårdemark</i>	<i>Joanna Applequist</i>	<i>Pia Järvengren Gerner</i>	<i>Miranda Espenäs</i>	<i>Anna Hildingsson</i>